

Motion till riksdagen 2024/25:2498

av **Helena Vilhelmsson (C)**

Detektering av barnpornografiskt material

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att offentliga verksamheter ska använda programvara som säkerställer att material som polis klassificerat som sexuellt övergrepp på barn inte kan hanteras, spridas eller laddas ned obemärkt på enheter i offentliga verksamheters it-miljö och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Dagligen lever ett stort antal barn i miljöer där de utsätts för sexuella övergrepp. Av alla barn som utsätts är det bara ca 10 % som kommer till polisens eller socialtjänstens kännedom, eftersom barn sällan berättar vad de utsatts för. Vuxenvärlden och samhället måste mobilisera för att hitta de barn som utsätts och sätta in åtgärder för att förebygga sexuella övergrepp och hindra dem från att ske.

Barn som utsatts för sexuella övergrepp på nätet påverkas lika allvarligt som barn som utsatts av en fysiskt närvarande förövare. De barn som mår allra sämst är de som vet om att övergreppet dokumenterats och att förövaren kan ha spridit bilderna.

Varje barnpornografisk bild eller film är ett dokumenterat övergrepp mot ett barn och ska behandlas som ett brottsdokument. Med barn menar man en person vars pubertetsutveckling inte är avslutad eller när det av bilden framgår att personen är under 18 år. Digitaliserade, tecknade och animerade bilder och filmer som skildrar barn på ett verklighetstroget sätt i pornografiska sammanhang kan också vara barnpornografi. Det är inte förbjudet att teckna eller måla en sådan bild, så länge man inte visar den eller gör den tillgänglig för någon annan.

Dessa bilder är dokumentation av ett brott, en brottsplats, ett offer och en förövare, som lämnat kvar sitt digitala fingeravtryck på materialet. När bilderna hamnat hos polisen kommer de att granskas i syfte att identifiera barn och förövare, samt placera honom eller henne i en databas.

I genomsnitt har 1 person av 500 anställda övergreppsmaterial på sin arbetsdator. Materialet tas med till arbetsplatsen på usb-stickor eller andra externa enheter, alternativt

används arbetsdatorn utanför arbetsplatsen och dess nätverk. Det är enbart material som redan klassificerats som illegalt som finns med i databasen och upptäcks, inte nya och pågående övergrepp.

Genom att faktiska barnpornografibrott som begås med hjälp av arbetsplatsens datorer detekteras och följs upp kan individen lagföras och risken för fler övergrepp reduceras.

Under pandemin har välgörenhetsorganisationer och polismyndigheter världen över kunnat konstatera att antalet barn som utsatts för sexuell exploatering har ökat kraftigt. Nu mer än någonsin är därför frågan om detektion av barnpornografibrott i högsta grad relevant.

Att använda tillgänglig teknik för att upptäcka konsumtion av sexuellt övergrepps-material är ett sätt för offentlig verksamhet att bidra till att fler utsatta barn får hjälp och det stora mörkertalet minskas. Bland myndigheter som använder sådan teknik redan idag märks bl.a. Regeringskansliet och Trafikverket. Region Stockholm och Göteborgs stad är exempel på andra verksamheter på region- och kommunnivå som arbetar förebyggande mot sexuella övergrepp på barn genom att säkerställa att övergrepps-material på barn inte kan hanteras obemärkt på datorer. Det är positivt att några på eget initiativ initierat arbete med detektionsverktyg. Men det räcker inte. Först när alla verksamheter, offentliga och privata, inkluderas och alla barnpornografibrott anmäls kan vi upptäcka och hjälpa barnen.

Verktyg för att identifiera, detektera och hindra spridning av pornografiskt material på nätet måste införas i alla offentliga datorer. Tidigare har dessa yrkanden avslagits med hänvisning till utredningen om skydd, stöd och vård för personer som har utsatts för övergrepp vid produktion eller distribution av pornografi. Utredningen har nu överlämnats till regeringen och tar inte specifikt upp frågan om detektering av barnpornografiskt material i offentliga datorer.

Samhället behöver öka takten för att hindra brott mot barn på nätet. Att säkra datorer i all offentlig verksamhet borde vara ett självklart steg. Därför måste de tekniska lösningar som finns implementeras omgående för att minimera att fler barn, unga och vuxna drabbas.

Helena Vilhelmsson (C)